

Орта білім беру үйымдарында сыйнып жетекшілігі туралы ережені бекіту туралы
Казакстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 12 қантардан № 18 бұйрығы.
Казакстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылды 15 ақпанда № 13067 болып тіркелді.

"Білім туралы" 2007 жылты 27 шілдедегі Казакстан Республикасы Занының 5-бабының 12-2)
тармакшасына сайкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Коса беріліп отырган орта білім беру үйымдарындағы сыйнып жетекшілігі туралы ереже бекітілсін.
2. Мектепке дейінгі және орта білім, ақпараттық технологиялар департаменті (Ж.А. Жонтаева)
заннамада белгіленген тәртіппен:
 - 1) осы бұйрықтың Казакстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;
 - 2) осы бұйрық Казакстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден откінен кейін
күнтізбелік он күн ішінде оны мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-қықықтық
жүйесіндегі ресми жариялауга, соңдай-ақ Казакстан Республикасы нормативтік қықықтық актлерінің
эталондық баяны да банақтада орналастыру үшін "Казакстан Республикасы Әділет министрлігінің
Республикалық қықықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу қықығындағы республикалық
мемлекеттік қасіпорның" жіберілудін;
 - 3) осы бұйрыктың Казакстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің ресми интернет-
ресурсында орналастыруды;
- 4) Казакстан Республикасы Әділет министрлігінде тіркеуден откінен кейін он күн ішінде осы
бұйрықтың 2-тармагының 1), 2) және 3) тармакшаларында көздөлген шаралардың орындалуы туралы
мәліметті Казакстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің Зан департаментіне беруді
кamtамасыз етсін.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бакылау жетекшілік ететін Казакстан Республикасының Білім және
ғылым вице-министріне жүктелсін.
4. Осы бұйрық алғашкы ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн откен соң колданысқа
енгізіледі.

Орта білім беру үйымдарында сыйнып жетекшілігі туралы ереже

1. Жалпы ережелер

1. Осы орта білім беру үйымдарындағы сыйнып жетекшілігі туралы ереже (бұдан әрі – Ереже) "Білім
туралы" 2007 жылты 27 шілдедегі Казакстан Республикасы Занының 5-бабының 12-2)
тармакшасына сайкес әзірленді.

2. Ереже сыйныптағы білім алушылардың оқу-тәрбие процесі шенберіндегі қызметтің үйлестірү
бойынша педагогке (бұдан әрі - сыйнып жетекшісі) жүктелген функцияларды айқындаиды.

Ескерту. 2-тармак жана редакцияда – КР Білім және ғылым министрінің 07.04.2020 № 132 (алғашкы
ресми жарияландын күнінен кейін күнтізбелік он күн откен соң колданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. Сыйнып жетекшісі өз қызметін Казакстан Республикасының Конституциясына, Казакстан
Республикасының "Білім туралы", "Казакстан Республикасындағы баланың қықықтары туралы" зандарына
және білім беру саласындағы Казакстан Республикасының баска да заннамалық және нормативтік
қықықтық актлерінен әзірле асырады.

4. Сыйнып жетекшісінің қызметі – білім беру үйимының жарғысы, білім алушыларға білім берудің
өзекті міндеттері, жаңартылған мазмұны, аліснамасы, соңдай-ақ тарбие нысандары ескерілген тұлғалық
багдарлық тасіл негізінде құрылған макстақта сый балыгтайтап, жүйелі, жоспарланған процесс.

5. Сыйнып жетекшісі тәрбие жұмысын үйледастыру саласында тиісті теориялық және практикалық
білімді және оқыту дагыларын менгеріп, жоғары оңегелілік касиеттерге ие бола, білім алушыларды
жігерлендіріп, оларға колдау корсетіп және білік адамы мұрттарға балыгтайтады.

Сыйнып жетекшісінен тағайындауда кандидатурапарды іріктеуді білім беру үйимының әкімшілігі жүзеге
асырады, кейін сыйбының бұйрығымен бекітіледі.

6. Сыйнып жетекшісі қызметтің бакылауды жалпы орта білім беру үйимы басысының тәрбие ісі
жөніндегі орынбасары жүзеге асырады.

7. Білім беру процесінің катысуышылары білім беру үйимдарының әкімшілігі, педагогтер, сыйнып
жетекшілері, білім беру үйимдарындағы жұмыскерлер (мектептің медициналық қызметкерлері,
психологтар, логопедтер), білім алушылар, олардың ата-аналары және озге де заңды өкілдері болып
табылады.

2. Сыйнып жетекшісі қызметтің мақсаты мен міндеттері

8. Сыйнып жетекшісі қызметтің мақсаты – білім алушының азаматтық өзіндік санасын, жалпы
мәденистіт, салуатты омір салтын, озін-озі дамытуы мен озін-озі іске асыруын қалыптастыруы, оның
тұлғалық озін-озі анықтауы, когамда табысты алеуеттену мен бейімделуі үшін, білім алушылардың
шығармашылығын дамыту, бос уақытын мазмұнды үйимдастыру үшін жағдай жасау.

Жалпы орта білім беру мазмұнында базалық құндылықтар: казакстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік, күрмет, ынтымактастық, еңбек және шыгармашылық, ашиқтық, өмір бойы білім алу болып табылады.

9. Сынып жетекшісі қызметтің міндеттері:

1) сынып активін қалыптастыру;

2) әр білім алушының тұлғасын дамыту, озін-өзі таныту, оның алеуеттік кабілеттерін ашу және кайталанбастығын сактау үшін колдайлы психологиялық-педагогикалық жағдай жасау;

3) білім алушылардың құқықтары мен мұдделерін қорғау;

4) сынның білім алушылармен жүйелі жұмыс үйімдастыру;

5) тұлғаның шыгармашылық, рухани, табиги мүмкіндіктерін дамыту;

6) салаудатты өмір салтына ынталандыру;

7) окушыларда адамгершілік-онегелік және рухани қасиеттерді қалыптастыру, толеранттылық бауулу;

8) азаматтық пен патротизмге, өз Отаны - Казакстан Республикасына сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілді күрметтеуге, халық дастүрлерін кастерлеуге, Конституцияға кайшы және қоғамға жат кез келген коріннеге төзбекке тәрбиелеу;

9) белсендін азаматтық ұстанымы бар жеке тәрбиелеу, республиканың коғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне катысу жағеттігін, жеке адамның оз құқықтары мен міндеттеріне санауды қозқарасын қалыптастыру;

10) отандық және әлемдік мәдениеттің жағестіктеріне бауулу; казак халқы мен республиканың басқа да халықтарының тарихын, аед-ғұрпы мен дастүрлерін зерделеу; мемлекеттік тілді, орыс, шетел тілдерін мөнгерту;

11) отандық және әлемдік мәдениеттің жағестіктеріне бауулу; казак халқы мен республиканың басқа да халықтарының тарихын, аед-ғұрпы мен дастүрлерін зерделеу; мемлекеттік тілді, орыс, шетел тілдерін мөнгерту;

12) балаларға арналған қауіпсіз органды қалыптастыру.

3. Сынып жетекшісінің функциясы

10. Сынып жетекшісінің функциялары.

1) Ұйымдастыру-үйлестіру функциялары:

сынып ұйымының дамытуын талдауына, жай-қүйіне және даму перспективасына қарай, құрастаңырылған орта білім беру ұйымының тәрбие жұмысы жоспарын ескере отырып сынның жетекшісі қызметтің ұйымдастыру жоспарын әзірлеу. Тәрбиелик қызметтің нәтижелерін болжай;

педагогтермен және білім беру, деснаулық сактау ұйымдарының басқа қызметкерлерімен, білім алушылардың ата-аналарымен және басқа заңды оқілдерімен өзара іс-киммел жасау, оларға білім алушыларды тәрбиелеуде комек корсету (жеке, психолог, алеуметтік педагог, косымша білім беру педагогы арқылы);

жальымектептік ұжым қызметі шенберінде білім алушылар тұлғасының он алеуеттін дамыту үшін тиімді білім беру процесін ұйымдастыру;

білім алушылардың орта білім беру ұйымында және мектептің тыс ұйымдарда сабактан тыс уақытта, сондай-ақ косымша білім беру жүйесі (үйрімелерге, байқауларга, викториналарға, олимпиадаларға, байқауларға катыстыру, экскурсиялар ұйымдастыру, театрларға, көрмелерге бару) арқылы алған түрлі қызметтің ынталандыру және ескереу;

білім алушылармен, олардың ата-аналарымен және басқа заңды оқілдерімен оқыту жұмысын ұйымдастыру;

халықтың алеуметтік осал топтарынан шыккан балаларды анықтау, есепке алу және жұмыс жүргізу;

білім алушылардың көсібін өзін-өзі анықтауда, мамандыктың санауды тандауда ықпал ету;

сынып жетекшілерінің адістемелік бірлестік жұмыссына катысуы;

тәрбие жұмысын ынталандыру жоспарлау, білім алушылармен, олардың ата-аналарымен және өзге де заңды оқілдерімен жүргізілетін жүгіріліт жеке жұмыс жоспарын әзірлеу;

жальымектептік жоспарлардың негізгі жағымдаттарының орнадылуын ескере отырып, сынның жүргізілетін тәрбие жұмысын жоспарлау нысандарын анықтауда;

сыныпта тәрбие процесін ұйымдастыруға пән мұғалімдерін, білім алушылардың ата-аналарын және өзге де заңды оқілдерін, басқа салалардың мамандарын (ғылым, онер, спорт, құқық қорғау органдары және т.б.) тарту;

сыныпта оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру, окушыларды сынның және мектеп ұжымдарының жүйелі қызметтіне катыстыру;

білім алушылардың жеке ерекшеліктерін, олардың отбасындағы және мектептегі тіршілік әрекетін зерделеу;

білім алушылардың мінез-құлқындағы девианттік коріністерді кадағалау және дер кезінде айқындау, тиісті педагогикалық және психологиялық комек корсету;

білім алушыларға олардың аса құрделі өмірлік проблемалары мен жағдайларын шешуде комек корсету;

білім алушылардың алеуметтік, психологиялық және құқықтық қоргалуын ұйымдастыру;

сынып ұжымында колайлы психологиялық ахуал жасау;
салуатты өмір салтын нақшаттау;
білім алушылардың ата-аналарын және озге де занлы өкілдерін олардың үлгерімі мен тәртібі туралы
хабардар ету, сынығтағы ата-аналар комитеті жұмысына түзету енгізіп отыру;
жалпы білім берегін пәндер бойынша педагогтермен озара әрекеттесу;
сынып ұжымымен сынып сағаттарын және баска да сабактан тыс, мектептен тыс іс-шаралар откізу;
сынып күжаттамасын (білім алушылардың жеке істері, сынып журналы, күнделіктерінің толтыруын
кагадалау), сондай-ак орта білім беру үйімінен нормативтік актілерімен айқындалған баска да
күжаттамаларды жүргізу;
өзін-өзі сактау және бейтаныс адамдармен карым-катынас жасау дағдыларын қалыптастыруға ықпал
етеа;

техникалык қауіпсіздік ережелерін сактау;
сыныптың тыс және мектептен тыс іш-шараларды откізу кезінде білім алушылардың омірі мен
денсаулығын сактады камтамасыз ету;
білім беру үйімінің басшысын бала құқықтарының бұзылу (коркытып алу, бопсалу, балалардың
каза болу және басқа да жазатыладын оқигалар) және білім алушының құқықка карсы әрекеттер
(әрекеттілік) жасалған факттерді тұрады тұжтырып хабардадар ету.

3) Коммуникативті функциялар:

2) Коммуникатив функцияларынан білім алушылар арасында тұлғааралық катынасты реттеу; сипатта ортақ колайлы психологиялық ахуал орнатуға ықпал ету;

білім алушыларға күзыреттілік касиеттер калыптастыруда көмек көрсету.

3) Талдамалы функциялар:

білім алушылардың жеке ерекшеліктерін және олардың даму динамикасын зерделеу,

тұлғаның және ұжымының тәрбиелилік деңгейн талдау және бағалау; білім алушы тұлғасының калыптасуына отбасы тәрбиеесінің үкапалын талдау және бағалау; зындылғы білім алушылардың үлгерімі мен жалпы даму динамикасына жүйелі түрде талдау жасауды зығаңдау.

4) Бакылау функциялары:

сыныптағы білім алушылардың оку үлгерімін, сабакка катысусын, сыртқы келөттөн бақылау жасауды жүзеге ассыру.

Есекрту. 10-тармакка өзгеріс енгізілді – КР Ұлт және ғылым министрлікін 07.04.2020 № 122 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн откен сон колданысыка енгізіледі) бұйрығымен.

11. Сынып жетекшісінің функцияларына сәйкес білім алушылармен жүргізетін мынадай жұмыс нысандарын таңдайды:

- 1) жеке (әнгімелер, кенестер, мәсслені бирге шешу жолдарын іздестіру және тарғы басқалар);
 - 2) тоptык (шыгармашылық бірлестіктер, өзін өзі басқару органдары және басқалар);
 - 3) ұжымдық (байкаулар, спектакльдер, концерттер, жорықтар, слеттер, жарыстар және тарғы басқалар). Білім алушылармен жүргізгендегі жұмыс нысандарын таңдауда:
орталық беру үйімділіктерінен сәйкес қызымет мазмұнын және негізгі түрлерін анықтауды;
білім беру процесін үйімділіктерінен сәйкес қызымет мазмұнын және негізгі түрлерін,
кызыгуышылтыктарын және мүмкіндіктерін, сырткы жағдайларды ескеруді;
сыныптастырылған жағдайларды алемеуітті маңызды, шыгармашылықтың қызыметінің мазмұны, адістері
мен формаларының тұтастырылған камтамасын етуіді басшылыкка алған дұрыс.

4. Сынып жетекшісінің қызметін ұйымдастыру

12. Сынып жетекшісі сынып ұжымымен және ондагы жеke білім алушылармен мынадай жұмыстарды жүзеге асырады:

- 1) үнемі сабакка келмегендерді және кешіккендерді айқындаиды, олардың келмеу немесе кешігу себептерін аныктайтын, сабакқа қатыссаулық және кешіктерді көлдін алдын алу жұмысын жүргізеді;
 - 2) сынып кабинетіндегі белгілі алушылардың кезекшілігін үйімдастырады;
 - 3) белгілі алушылармен, онци ішінде олардың мінезд-құлқында деяниттышылк пайда болған жағдайда жүргізілтін зерттүрлі жеке жұмыс нысандарын үйімдастырады.

13. Сынып жетекшісі апта сайын:

- 1) білім алушылардың күндөлік толтырыуны тексеруде апта бойы алған бағаларының койылуын тексереді;
 - 2) тарбие жұмысының жоспарына сәйкес сыйнып жетекшісі сагатын (сыйнып сагатын) откізеді;
 - 3) тәрбиелу жұмысы жоспарына сәйкес ай сыйның кемінде екі тәрбиелу іс-шарасын (сыйнып сагатынан блеке) откізеді;
 - 4) білім алушылардың ата-аналардың және өзге де занлы оқілдерімен жұмыспен уйымдастырады.

агдайга байланысты);

14. Сынып жетекшісі ай сайын:

2) психологтын және жеке педагогтердің көңсөн алады;
3) сыйнып ұжымының және оның белсенділөрінің жұмысының үйімластырылады;
Ескеरту. 14-тармакқа озгеріс енгізілді – КР Білім және ғылым министрінің 07.04.2020 № 132 (алғашкы рееси жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн откен соң колданыска енгізіледі) бүйрігымен.

15. Сынып жетекшісі оку токсаны бойында:
- 1) сыйнып журнальның жүргізуін қамтамасыз етеді;
 - 2) сыйнып жетекшілері әдістемелік бірлестік жұмысына катысады;
 - 3) токсан болбы тәрбие жұмыс жоспарының орынладуына, оқушылардың үлгерім жағдайына және тәрбиелік деңгейнде талдау жүргізеді;
 - 4) жана оку токсанына арналған тәрбие жоспарын аэзірлейді;
 - 5) сыйнып ата-аналарының жиналысын отқізеді;
 - 6) оку болімінде сыйнып оқушыларының токсандагы оку үлгерімі туралы есеп тапсырады;
16. Сынып жетекшісі жыл сайны:
- 1) оқушылардың жеке істерін ресімдейді;
 - 2) оку жылы бойындаға сыйынтағы тәрбие жұмысының жай-күйіне, білім алушылардың тәрбиелілік деңгейнде талдау жүргізеді;
 - 3) сыйынтың тәрбие жұмысы жоспарын (сыйнып жетекшісінің жоспары) жасайды;
 - 4) сыйынтағы білім алушылар туралы статистикалық есеп жинаиды және мектеп әкімшілігіне тапсырады.

5. Сынып жетекшісінің күжаттамасы

17. Сынып жетекшісі мінадай күжаттаманы жүргізеді:
- 1) орта білім беру үйімі жұмысының перспективалық жоспары негізінде тәрбие жұмысының жоспары. Тәрбие жұмысының талдауы мен жоспарының нысаны мектеп сыйнып жетекшілерінің әдістемелік бірлестік айқындауды;
 - 2) білім беру үйімі басының белгілеген нысанда сыйынтың алеуметтік паспорты;
 - 3) сыйынтағы білім алушыларды педагогикалық, алеуметтік, психологиялық, табиги зерттеу нағайделері;
 - 4) ата-аналар комитеттері мен ата-аналар жиналыстары отырыстарының хаттамалары, ата-аналар жиналыстарын дайындауда арналған материалдар;
 - 5) балалармен жүргізілетін тәрбие шараларының материалдары;
 - 6) сыйнып жетекшілігі бойынша әдістемелік жұмыс материалдары;
 - 7) тәрбие жұмысының токсандық, жартықылдық және жылдық талдауы;
 - 8) есептер, талдау және баска да материалдары.

6. Сынып жетекшісінің тәрбие қызметі

нағайделілігінің өлшемшарттары

18. Сынып жетекшісінің тәрбие қызметі нағайделілігі төмөндегі өлшемшарттармен айқындалады:
- 1) сыйнып жетекшісі қызметтің нағайделілігін білім беру үйімдарының әкімшілігі мен басқа да білім беру процесінде катысатын үйімдер талдайды және бағалайды. Осы максатта әрбір білім беру үйімдарына жұмыс жүйелерінің өлшемшарттары, сондай-ақ бағалалу-талдау қызметтің тәсілдері азірленеді.
 - 2) сыйнып жетекшісінің қызметін бағалауды, адette, директордың оку-тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары жүзеге асырады.
 - 3) сыйнып жетекшісі жұмысының тімділігі өлшемшарттар негізінде бағаланады, олардың сипаттамасы:
 - тәрбиленушілердің тұлғалық сапасын және жеке қабілеттіліктерін дамыту деңгейлері;
 - білім алушыларға тұркты білім беру бағларламасын табысты ингеруді немесе үлгерім динамикасының он болуы;
 - сыйнып ұжымының, сыйынтың тәрбиелеу жүйесінің қалыптастырылуы;
 - ата-аналар балалардың сыйынтың тіршілік ерекшелігінен жаңы сыйнып жетекшісі қызметтің нағайделерінде канагаттанышылған танытуы;
 - тәрбиленушілердің әр түрлі ерекшелерде нағайже жету;
 - балага сыйнып қауымдастықта колайлай болуы;
 - 4) өлшемшарттардың атаптап жүйесі сыйнып ұжымының арнайы ерекшелігі мен оның тәрбие қызметтің корсететіндегі болуы және косымша корсеткіштермен толықтырылуы да мүмкін (күккүй бұзушылықтың болмауы, когамдық және білім алушылардың шыгармашылық белсенділігі және т.б.).
- Таңдаудың алынған өлшемшарттарға сәйкес психологиялық-педагогикалық диагностиканың әдістемесі, бағалау-талдау қызметтің әдістері мен тәсілдері жинақталады және колданылады.

2) психологияның және жеке педагогтердің көсөсін алады;

3) сынып ұжымының және оның белсенділірінің жұмысының үйымдастырылды;

Ескеру. 14-тармактағы өзгеріс енгізілді – КР Білім және ғылым министрінің 07.04.2020 № 132 (алғашқы ресми жарияланған күнинен кейін күнтізбелік он күн откен соң колданыска енгізіледі) үйретілген.

15. Сынып жетекшісі оку токсаны бойында:
 - 1) **сынып журнальның жүргізілудің күттамасын** етеді;
 - 2) **сынып жетекшілері** әдістемелік бірлестік жұмысынан катысады;
 - 3) **токсан бойы тәрбие жұмыс жоспарының орындалуына, окуышылардың үлгерім жағдайына және тәрбиелік деңгейнен талдау жүргізеді;**
 - 4) жана оку токсанын арналған тәрбие жоспарын азірлейді;
 - 5) **сынып ата-аналарының жиналысын** откізеді,
 - 6) оку болімінен **сынып окуышыларының токсандағы оку үлгерімі туралы есеп** тапсырады;
 16. Сынып жетекшісі **жыл сабын:**
 - 1) окуышылардың жеке істерін **рецимдейді;**
 - 2) оку жылы бойындағы **сыныптағы тәрбие жұмысының жай-күйіне, білім алушылардың тәрбиелік деңгейнен талдау жүргізеді;**
 - 3) **сыныптың тәрбие жұмысы жоспарын** (сынып жетекшісінің жоспары) жасайды;
 - 4) **сыныптағы білім алушылар туралы статистикалық есеп** жинаиды және мектеп әкімшілігіне тапсырады.

5. Сынып жетекшісінің күжаттамасы

17. Сынып жетекшісі мынадай күжаттаманы жүргізеді:

- 1) орта білім беру үйімінің жұмысының перспективалық жоспары негізінде тәрбие жұмысының жоспары. Тәрбие жұмысының талдауы мен жоспарының нысаны мектеп **сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестігі** айқындаиды;
- 2) білім беру үйімінің жаңылысын белгілеген нысандарда **сыныптың әлеуметтік паспорты;**
- 3) **сыныптағы білім алушыларды педагогикалық, әлеуметтік, психологиялық, табиги зерттеу нәтижелері;**
- 4) ата-аналар комитеттері мен ата-аналар жиналыстары отырыстарының күттамалары, ата-аналар жиналыстарын дайындауда арналған материалдар;
- 5) балалармен жүргізілтін тәрбие шараларының материалдары;
- 6) **сынып жетекшілігі** бойынша әдістемелік жұмыс материалдары;
- 7) тәрбие жұмысының токсандық, жартыжылдық және жылдық талдауы;
- 8) есептер, талдау және басқа да материалдары.

6. Сынып жетекшісінің тәрбие қызметі

нәтижелілігінің өлшемшарттары

18. Сынып жетекшісінің тәрбие қызметі нәтижелілігі томендегі өлшемшарттармен айқындалады:

- 1) **сынып жетекшісі қызметтің нәтижелілігі** білім беру үйімдарының әкімшілігі мен баска да білім беру процесіне катысадын үйімдер талдауды және бағалайды. Осы мақсатта әрбір білім беру үйімдарында жұмыс жүйелерінің өлшемшарттары, сондай-ақ бағалау-талдау қызметтің тәсілдері өзірленеді.
- 2) **сынып жетекшісінің қызметін бағалауды, әдетте, директордың оку-тәрбие жұмысы жоніндегі орынбасары жүзеге асырады.**
- 3) **сынып жетекшісі жұмысының тиімділігі** өлшемшарттар негізінде бағаланады, олардың сипаттамасы:

 - тәрбиеленушілердің тұлғалық сапасын және жеке кабілеттіліктерін дамыту деңгейлері;
 - білім алушыларға тұркты білім беру бағдарламасын табысты игеруді немесе үлгерім динамикасының он болуы;
 - сынып ұжымының, сыныптың тәрбиелеу жүйесінің калыптастырылуы;
 - ата-аналар балалардың сыныптағы тіршілік ерекшелігінен және сынып жетекшісі қызметтің нәтижелелеріне канагаттанышылық танытуы;
 - тәрбиеленушілердің әр түрлі ерекшелерде нәтижеге жетуі;
 - балалаға сынып қауымдастықта колайлы болуы;

- 4) **өлшемшарттардың атап алған жүйесі** сынып ұжымының арнайы ерекшелігі мен оның тәрбие қызметтің корсететтігей болуы және косымша корсеткіштермен толықтырылуы да мүмкін (күкүк бүзушылықтың болмауы, когамдық және білім алушылардың шыгармашылық белсенділігі және т.б.).

Таңдаудын алынған өлшемшарттарға сәйкес психологиялық-педагогикалық диагностиканың әдістемесі, бағалау-талдау қызметтің әдістері мен тәсілдері жинақталады және колданылады.